

Ontwerp

Norm inzake de toepassing van de ISAE- en ISRS-standaarden in België

DE RAAD VAN HET INSTITUUT VAN DE BEDRIJFSREVISOREN,

Gezien artikel 31, § 1 van de wet van 7 december 2016 tot organisatie van het beroep van en het publiek toezicht op de bedrijfsrevisoren;

Gezien het ontwerp van norm van het Instituut van de Bedrijfsrevisoren voorgelegd aan openbare raadpleging die plaatsvond van 1 september 2019 tot 31 oktober 2019;

Gezien de commentaren ontvangen op deze openbare raadpleging;

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) De norm (herzien in 2018) inzake de toepassing in België van de Internationale controlestandaarden (ISA's) is van toepassing op de controle van financiële overzichten (audit) die wordt toevertrouwd aan de bedrijfsrevisor krachtens artikel 16/1 van het Wetboek van vennootschappen (art. 3:55 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen) en op de controle van financiële overzichten (audit) die door of krachtens een in België van toepassing zijnde wet of regelgeving aan de commissaris of uitsluitend aan een bedrijfsrevisor, wordt toevertrouwd of op de controle die gepaard gaat met de bekendmaking, voor entiteiten die niet specifiek door het Wetboek van vennootschappen (en verenigingen) worden beoogd, van het verslag bedoeld in de artikelen 144 en 148 van het Wetboek van vennootschappen (3:75 en 3:80 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen), behoudens indien er voor de uitvoering van deze opdracht een bijzondere norm of aanbeveling van toepassing is. Deze norm maakt ook de International Standard on Review Engagement (ISRE) 2410 van toepassing op de beoordeling van de tussentijdse historische financiële informatie uitgevoerd door een commissaris.
- (2) De tussenkomst van een commissaris of een bedrijfsrevisor is vereist in verschillende specifieke gevallen voorzien door de wetgever zonder dat de wettelijke teksten het type verslag noch de uit te voeren werkzaamheden verduidelijken.
- (3) Het is van algemeen belang dat de contractuele opdrachten of de opdrachten die door of krachtens de wet uitsluitend aan de bedrijfsrevisoren worden voorbehouden, anders dan een controle of een beoordeling van historische financiële informatie beoogd door de ISA's en ISRE 2410, en die niet het voorwerp uitmaken van een andere Belgische of internationale specifieke

norm voor de beroepsuitoefening, uitgevoerd worden op basis van een internationaal erkend referentiekader hetgeen bijdraagt aan de kwaliteit van de uitgevoerde werkzaamheden en aan de harmonisatie van de uitgebrachte verslagen.

- (4) De International Standards on Related Services (ISRS) en de International Standards on Assurance Engagements (ISAE), zoals aangenomen door de International Auditing and Assurance Standards Board (IAASB), beantwoorden aan deze vereisten om internationaal erkende en actuele normen te ontwikkelen. Deze zijn reeds verplicht, met of zonder nationale aanpassing, in verschillende landen. Deze standaarden zijn welbekend bij de gebruikers en bevorderen de kwaliteit van de financiële of niet-financiële informatie door te voorzien in de toepassing van procedures, alsook in een betere documentatie van de werkzaamheden van de bedrijfsrevisor en in een standaardisatie van het verslag van de bedrijfsrevisor die het begrip ervan bevordert.*
- (5) Het is van algemeen belang dat de bedrijfsrevisor, voor elke assurance-opdracht anders dan deze betreffende historische financiële informatie, een norm hanteert bij de uitvoering van de opdracht. Deze dient een hoog kwaliteitsniveau te verzekeren. Bijgevolg dient deze norm de coherentie in en de nauwkeurigheid van de uitvoering van de assurance-opdracht te bevorderen en dient deze opgesteld te zijn met naleving van een transparante en evenwichtige goedkeuringsprocedure door een erkende autoriteit.*
- (6) Voor bepaalde assurance-opdrachten bestaan er standaarden die aan deze criteria voldoen, zoals de ISAE-standaarden (International Standards on Assurance Engagements), goedgekeurd door de International Auditing and Assurance Standards Board (IAASB), waaronder ISAE 3000, "Assurance-opdrachten anders dan de controle of de beoordeling van historische financiële informatie", en ISAE 3400, "Onderzoek van toekomstgerichte financiële informatie".*
- (7) Het is eveneens van algemeen belang dat de bedrijfsrevisor voor elke aanverwante dienst een norm hanteert. Deze dient een hoog kwaliteitsniveau te verzekeren. Bijgevolg dient deze norm de coherentie in en de nauwkeurigheid van de uitvoering van de assurance-opdracht te bevorderen en dient deze opgesteld te zijn met naleving van een transparante en evenwichtige goedkeuringsprocedure door een erkende autoriteit.*
- (8) Ook voor de aanverwante diensten bestaan er standaarden die aan deze criteria voldoen, zoals de ISRS-standaarden (International Standards on Related Services), goedgekeurd door de International Auditing and Assurance Standards Board (IAASB), hetzij ISRS 4400, "Opdrachten tot het verrichten van overeengekomen specifieke werkzaamheden met betrekking tot financiële informatie", en ISRS 4410, "Samenstellingsopdrachten".*
- (9) Het IBR heeft de vertalingen van ISAE 3000, ISAE 3400, ISRS 4400 en ISRS 4410 op zijn website ter beschikking gesteld van de bedrijfsrevisoren. De vertaling van bepaalde van deze standaarden werd gemaakt in samenwerking met de CNCC (Compagnie nationale des Commissaires aux comptes) en de NBA (Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants). Aangezien de vertalingen van de internationale standaarden naar het Nederlands en naar het*

Frans onontbeerlijk zijn voor de toepassing ervan in België, verbindt de Raad van het IBR er zich toe om de ISAE- en ISRS-standaarden en hun eventuele bijwerkingen te blijven vertalen en ter beschikking te stellen op de website van het IBR.

- (10) *Onderhavige norm heeft tot doel de bedrijfsrevisor die een opdracht anders dan een controle of een beperkt nazicht van historische financiële informatie, toevertrouwd krijgt op contractuele basis of door of krachtens de wet die deze uitsluitend aan de bedrijfsrevisoren voorbehoudt, waarvoor geen enkele Belgische specifieke norm voor de beroepsuitoefening van toepassing is, een adequaat referentiekader te bieden dat internationaal erkend is en dat hem toelaat verslag uit te brengen dat aangepast is aan de context van zijn opdracht.*
- (11) *Daartoe beoogt onderhavige norm om de International Standards on Assurance Engagement 3000 en 3400 (ISAE 3000 en 3400) en de International Standards on Related Services 4400 en 4410 (ISRS 4400 en 4410) van toepassing te maken in België, voor de verslagen uitgebracht naar aanleiding van deze opdrachten vanaf de 60ste dag na de publicatie van het bericht van de minister van Economie in het Belgisch Staatsblad.*
- (12) *Het IBR zal, overeenkomstig artikel 31, § 7, van de wet van 7 december 2017, rechtsleer publiceren met betrekking tot het toepassen van de ISAE- en ISRS-standaarden in de Belgische context.*
- (13) *Overeenkomstig paragraaf 7 van onderhavige norm worden in bijlagen 1 en 2 niet-exhaustieve lijsten verstrekt van voorbeelden van exclusieve wettelijk voorbehouden assurance-opdrachten en aanverwante diensten die door deze norm worden beoogd, waarvoor het IBR en/of de wetgever de mate van zekerheid of het soort van aanverwante dienst heeft bepaald. Deze lijsten zullen jaarlijks door het IBR geactualiseerd worden, op grond van informatie die de bedrijfsrevisoren verstrekken aan het Instituut, en zullen voor advies voorgelegd worden aan de Hoge Raad voor de Economische Beroepen.*
- (14) *De norm van 28 februari 2014 inzake de toepassing van ISQC 1 in België is van toepassing op de opdrachtgerichte kwaliteitsbeoordeling van controle- en beoordelingsopdrachten betreffende financiële overzichten. ISQC I bevordert de kwaliteit van de financiële informatie door te voorzien in de toepassing van een kwaliteitsbeheersingssysteem dat voor elke bedrijfsrevisor een redelijke mate van zekerheid verschaft met betrekking tot de naleving van de wetten, de reglementen, de normen voor de beroepsuitoefening en de geschiktheid van de verslagen uitgegeven door de bedrijfsrevisor. Dit systeem dient proportioneel te worden aangepast aan de eigenschappen van elke bedrijfsrevisor, meer bepaald met betrekking tot de omvang en de operationele kenmerken van het kantoor en de vraag of het kantoor onderdeel is van een netwerk. Bijgevolg breidt onderhavige norm het toepassingsgebied van de norm van 28 februari 2014 uit tot de opdrachtgerichte kwaliteitsbeoordeling van assurance-opdrachten en opdrachten tot het verrichten van overeengekomen specifieke werkzaamheden en dit voor de verslagen uitgebracht naar aanleiding van deze opdrachten vanaf de 60ste dag die volgen op de publicatie van het bericht van de minister van Economie in het Belgisch Staatsblad.*

(15) Zoals vermeld in overweging 9 en in overeenstemming met paragraaf 8 van deze norm verbindt de Raad van het IBR er zich toe om een geconsolideerde versie van de vertalingen naar het Nederlands en van het Frans van de door deze norm bedoelde standaarden die internationaal zijn bijgewerkt, te publiceren op de website van het IBR. Een lijst van de updates van deze standaarden zal, na publicatie van de vertalingen, door het IBR voor advies worden voorgelegd aan de Hoge Raad voor de Economische Beroepen en een bijlage van deze norm vormen.

HEEFT OP ZIJN ZITTING VAN [...] DE HIERNAVOLGENDE NORM AANGENOMEN.

Goedkeuring van onderhavige norm

Deze norm werd op [...] door de Hoge Raad voor de Economische Beroepen en op [...] door de Minister die bevoegd is voor Economie goedgekeurd. Deze goedkeuring heeft het voorwerp uitgemaakt van een bericht door de minister die bevoegd is voor Economie, gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van [...].

Inhoudstafel

	p.
INHOUDSTAFEL.....	5
DEFINITIES	6
TOEPASSINGSGBIED	8
WIJZIGINGSBEPALINGEN	10
DATUM VAN INWERKINGTREDING	10
BIJLAGE 1: NIET-EXHAUSTIEVE LIJSTEN VAN VOORBEELDEN VAN ASSURANCE-OPDRACHTEN IN DE ZIN VAN DE PARAGRAFEN 1 TOT 4 VAN ONDERHAVIGE NORM	11
Lijst van assurance-opdrachten anders dan de controle of de beoordeling van historische financiële informatie, die door of krachtens de wet uitsluitend voorbehouden zijn aan de bedrijfsrevisor (ISAE 3000)	11
Lijst van assurance-opdrachten betreffende het onderzoek van toekomstgerichte financiële informatie, die door of krachtens de wet uitsluitend voorbehouden zijn aan de bedrijfsrevisor (ISAE 3400).....	11
BIJLAGE 2: NIET-EXHAUSTIEVE LIJSTEN VAN VOORBEELDEN VAN AANVERWANTE DIENSTEN IN DE ZIN VAN PARAGRAAF 5 VAN ONDERHAVIGE NORM	12
Lijst van opdrachten tot het verrichten van overeengekomen specifieke werkzaamheden met betrekking tot financiële informatie, die door of krachtens de wet uitsluitend voorbehouden zijn aan de bedrijfsrevisor (ISRS 4400)	12
Lijst van samenstellingsopdrachten, die door of krachtens de wet uitsluitend voorbehouden zijn aan de bedrijfsrevisor (ISRS 4410)	13

Definities

§1. Voor de toepassing van onderhavige norm, dient te worden verstaan onder:

- (i) “Bedrijfsrevisor”: In de zin van de wet van 7 december 2016 tot organisatie van het beroep van en het publiek toezicht op de bedrijfsrevisoren (artikel 3, 3°), zijnde zowel de bedrijfsrevisor-natuurlijke persoon als de bedrijfsrevisorenkantoren;
- (ii) “Onderzoeksobject” (*Subject Matter*): Het verschijnsel dat wordt gemeten of geëvalueerd door de criteria toe te passen; het onderzoeksobject is het onderliggende belang voor de beoogde gebruikers van een assuranceverslag; het onderzoeksobject kan bijvoorbeeld slaan op de performantie van een onderneming in het kader van doelstellingen van duurzaam ondernemen, de efficiëntie van de interne beheersing inzake de financiële verslaggeving, de overeenstemming met wet- of regelgeving;
- (iii) “Informatie over het onderzoeksobject” (*Subject Matter Information*): De informatie die het resultaat is van het toepassen van de criteria op het onderzoeksobject, dat wil zeggen de uitkomst van de meting of evaluatie van het onderzoeksobject ten opzichte van de criteria; de informatie over het onderzoeksobject kan bijvoorbeeld slaan op het verslag van het bestuursorgaan over de performantie van een onderneming in het kader van doelstellingen van duurzaam ondernemen, de beschrijving door de vennootschap van het gepast karakter van de interne beheersingsmaatregelen die opgezet en geïmplementeerd zijn, de verklaring van overeenstemming met wet- of regelgeving;
- (iv) “Opdrachtrisico”: Het risico dat de accountant een onjuiste conclusie tot uitdrukking brengt wanneer de informatie over het onderzoeksobject een afwijking van materieel belang bevat;
- (v) “Assurance-opdracht”: een opdracht waarbij een beroepsbeoefenaar voldoende en geschikte controle-informatie tracht te verkrijgen teneinde een conclusie te formuleren die is bedoeld om het vertrouwen van de beoogde gebruikers, andere dan de verantwoordelijke partij, in de uitkomst van de toetsing of evaluatie van het onderliggend object van onderzoek ten opzichte van de criteria, te versterken. Elke *assurance*-opdracht wordt ingedeeld volgens twee aspecten:
 - a. Het gaat ofwel om een opdracht tot het verkrijgen van een redelijke mate van zekerheid ofwel om een opdracht tot het verkrijgen van een beperkte mate van zekerheid:
 - 1° “Opdracht tot het verkrijgen van een redelijke mate van zekerheid” – Een *assurance*-opdracht waarbij de bedrijfsrevisor het opdrachtrisico, als basis voor zijn conclusie, terugbrengt tot een aanvaardbaar laag niveau rekening houdend met de omstandigheden van de opdracht. De conclusie van de bedrijfsrevisor wordt tot uitdrukking gebracht in een vorm die het oordeel van de bedrijfsrevisor over de uitkomst van de toetsing of evaluatie van het onderliggend onderzoeksobject uitdrukt;

2° “Opdracht tot het verkrijgen van een beperkte mate van zekerheid” – Een *assurance*-opdracht waarbij de bedrijfsrevisor het opdrachtrisico als basis voor zijn conclusie terugbrengt tot een niveau dat aanvaardbaar is rekening houdend met de omstandigheden van de opdracht, maar waarbij het risico hoger is dan voor een opdracht tot het verkrijgen van een redelijke mate van zekerheid. Op basis van de uitgevoerde werkzaamheden en de verkregen *assurance*-informatie wordt de conclusie tot uitdrukking gebracht in een vorm die uitdrukt of een aangelegenheid onder de aandacht van de bedrijfsrevisor is gekomen die ertoe leidt dat hij veronderstelt dat de informatie over het onderzoeksobject een afwijking van materieel belang bevat. De aard, timing en omvang van de uitgevoerde werkzaamheden bij een opdracht tot het verkrijgen van een beperkte mate van zekerheid zijn beperkt in vergelijking met de werkzaamheden die noodzakelijk zijn bij een opdracht tot het verkrijgen van een redelijke mate van zekerheid, maar dienen wel zinvol te zijn volgens de professionele oordeelsvorming van de bedrijfsrevisor. Om zinvol te zijn, zal het door de bedrijfsrevisor verkregen zekerheidsniveau leiden tot vertrouwen bij de gebruikers met betrekking tot de informatie over het onderzoeksobject, en duidelijk meer dan onbeduidend zijn.

b. Het gaat ofwel om een attestatieopdracht of om een directe *assurance*-opdracht:

1° “Attestatieopdracht” – Een *assurance*-opdracht waarbij een andere partij dan de bedrijfsrevisor het onderzoeksobject meet of evalueert ten opzichte van de criteria. Deze partij geeft ook vaak de resulterende informatie over het onderzoeksobject weer in een rapport of een vermelding. In bepaalde gevallen kan de informatie over het onderzoeksobject echter door de bedrijfsrevisor in het *assurance*-rapport worden weergegeven. Bij een attestatie-opdracht is de conclusie van de bedrijfsrevisor gericht op de vraag of de informatie over het onderzoeksobject geen afwijking van materieel belang bevat. De conclusie van de bedrijfsrevisor kan betrekking hebben op:

- a. Het onderzoeksobject en de van toepassing zijnde criteria;
- b. De informatie over het onderzoeksobject en de van toepassing zijnde criteria;
- c. Een vermelding die door de geschikte partij(en) is gemaakt.

2° “Directe *assurance*-opdracht” - Een *assurance*-opdracht waarbij de bedrijfsrevisor zelf het onderzoeksobject ten opzichte van de van toepassing zijnde criteria meet of evalueert. De bedrijfsrevisor geeft de resulterende informatie over het onderzoeksobject weer als onderdeel van het *assurance*-rapport, of samen met het *assurance*-rapport. Bij een directe *assurance*-opdracht is de conclusie van de bedrijfsrevisor gericht op de gerapporteerde uitkomst van zijn meting of evaluatie van het onderzoeksobject ten opzichte van de criteria.

(vi) “Aanverwante diensten”: bestaan uit de opdrachten tot het verrichten van overeengekomen specifieke werkzaamheden en de samenstellingsopdrachten;

- (vii) “Overeengekomen specifieke werkzaamheden”: een opdracht waarbij de bedrijfsrevisor procedures met de aard van een audit uitvoert zoals die zijn overeengekomen tussen de bedrijfsrevisor, de entiteit en elke andere belanghebbende, en verslag uitbrengt over feitelijke bevindingen;
- (viii) “Samenstellingsopdracht”: een opdracht waarbij de bedrijfsrevisor het bestuursorgaan bijstaat bij het opstellen en het voorstellen van de financiële informatie van de entiteit door deze informatie te compileren overeenkomstig de voorwaarden van de opdracht; onder samenstelling wordt verstaan de toepassing van de boekhoudkundige deskundigheid en van de deskundigheid in financiële verslaggeving bij het opstellen en het voorstellen van de financiële informatie overeenkomstig het van toepassing zijnde boekhoudkundig stelsel.

Toepassingsgebied

§2. De *International Standards on Assurance Engagement (ISAE)*, zoals in de Franstalige en Nederlandstalige versie gepubliceerd op de website van het IBR, waarvan de toepassing in België werd goedgekeurd door de Hoge Raad voor de Economische Beroepen en de federale minister van Economie en waarvoor een bericht in het Belgisch Staatsblad werd gepubliceerd, zijn van toepassing op de opdrachten die aan alle volgende criteria voldoen:

1. Wanneer er werd vastgesteld dat de vijf basisvoorwaarden voor de uitvoering van een assurance-opdracht vervuld zijn (zie paragraaf 4);
2. Wanneer het gaat om een assurance-opdracht tot het verkrijgen van een redelijke of beperkte mate van zekerheid anders dan een controle of een beoordelingsopdracht van historische financiële informatie zoals beoogd door de ISA's en ISRE 2410;
3. Wanneer het gaat om een contractuele opdracht of om een opdracht die door of krachtens de wet uitsluitend aan de bedrijfsrevisor is voorbehouden;

voor zover er geen enkele specifieke norm voor de uitvoering van deze opdrachten bestaat of indien de toepasselijke specifieke norm stilzwijgend is over de uit te voeren werkzaamheden.

§3. Onderhavige norm beoogt de inwerkingtreding van de volgende ISAE-standaarden:

- ISAE 3000, “Assurance-opdrachten anders dan de controle of de beoordeling van historische financiële informatie”;
- ISAE 3400, “Onderzoek van toekomstgerichte financiële informatie”.

Elke ISAE-standaard beoogd door onderhavige norm definieert het specifieke toepassingsgebied voor de opdracht. Wanneer een ISAE-standaard van toepassing is op een specifiek onderzoeksobject, is deze ISAE-standaard van toepassing bovenop ISAE 3000.

§4. Een assurance-opdracht dient aan vijf basisvoorwaarden te beantwoorden:

1. Er zijn drie partijen: de informatieverstrekker, de beoogde gebruiker van het verslag en de bedrijfsrevisor;

2. Het voorwerp van de opdracht : het onderliggend onderzoeksobject is gepast;
3. Er zijn geschikte criteria voorhanden;
4. Over het onderliggend onderzoeksobject werd voldoende en gepaste assurance-informatie verkregen;
5. Er wordt een schriftelijk verslag opgesteld dat is aangepast aan de opdracht tot het verkrijgen van een redelijke of beperkte mate van zekerheid.

§5. De *International Standard on Related Services 4400*, “Opdrachten tot het verrichten van overeengekomen specifieke werkzaamheden met betrekking tot financiële informatie” (ISRS 4400), zoals in de Franstalige en Nederlandstalige versie gepubliceerd op de website van het IBR, waarvan de toepassing in België werd goedgekeurd door de Hoge Raad voor de Economische Beroepen en de federale minister van Economie en waarvoor een bericht in het Belgisch Staatsblad werd gepubliceerd, is van toepassing op de opdrachten die aan alle volgende criteria voldoen:

1. Het gaat niet om een assurance-opdracht;
2. Het gaat om een opdracht tot het verrichten van overeengekomen specifieke werkzaamheden die leidt tot een verslag van feitelijke bevindingen;
3. Het gaat om een contractuele opdracht of om een opdracht die door of krachtens de wet uitsluitend aan de bedrijfsrevisor is voorbehouden;

voor zover er geen enkele specifieke norm voor de uitvoering van deze opdrachten bestaat of indien de toepasselijke specifieke norm stilzwijgend is over de uit te voeren werkzaamheden.

ISRS 4400 definieert het specifieke toepassingsgebied voor de opdracht.

§6. De *International Standard on Related Services 4410*, “Samenstellingsopdrachten” (ISRS 4410), zoals in de Franstalige en Nederlandstalige versie gepubliceerd op de website van het IBR, waarvan de toepassing in België werd goedgekeurd door de Hoge Raad voor de Economische Beroepen en de federale minister van Economie en waarvoor een bericht in het Belgisch Staatsblad werd gepubliceerd, is van toepassing op de opdrachten die aan alle volgende criteria voldoen:

1. Het gaat niet om een assurance-opdracht;
2. Het gaat om een samenstellingsopdracht;
3. Het gaat om een contractuele opdracht of om een opdracht die door of krachtens de wet uitsluitend aan de bedrijfsrevisor is voorbehouden;

voor zover er geen enkele specifieke norm voor de uitvoering van deze opdrachten bestaat of indien de toepasselijke specifieke norm stilzwijgend is over de uit te voeren werkzaamheden.

ISRS 4410 definieert het specifieke toepassingsgebied voor de opdracht.

§7. Voor wat de opdrachten betreft die door of krachtens de wet uitsluitend aan de bedrijfsrevisor zijn voorbehouden, worden in de praktijk door de wetgever verschillende termen gebruikt. Om

het niveau van zekerheid te bepalen moet de bedrijfsrevisor, bij het interpreteren van de gebruikte termen en om de uitvoering van de opdrachten en het daaruit voortvloeiende verslag te harmoniseren, rekening houden met de termen die worden gebruikt in de wet- of regelgeving.

De niet-exhaustieve lijsten met voorbeelden van assurance-opdrachten en aanverwante diensten die onder het toepassingsgebied van deze norm vallen en waarvoor het Instituut van de Bedrijfsrevisoren en/of de wetgever de mate van zekerheid of het soort van aanverwante dienst hebben bepaald worden opgenomen in bijlagen 1 en 2 bij deze norm. Deze lijsten zullen jaarlijks in onderling overleg worden geactualiseerd door het Instituut en voor advies voorgelegd worden aan de Hoge Raad voor de Economische Beroepen.

Voor de andere opdrachten die niet in bijlage 1 of 2 zijn opgelijst, gebruikt de bedrijfsrevisor zijn professioneel oordeel, rekening houdend met de geest van de wet en met de praktijk en documenteert deze.

- §8. In de mate dat, na goedkeuring van deze norm, de standaarden, waarnaar in paragrafen 3, 5 en 6 van deze norm wordt verwezen, internationaal zouden worden bijgewerkt, zal een geconsolideerde versie van hun vertaling naar het Nederlands en het Frans worden gepubliceerd op de website van het IBR. Een lijst met de updates zal door het IBR voor advies worden voorgelegd aan de Hoge Raad voor de Economische Beroepen en een bijlage van deze norm vormen. Onverminderd paragrafen 1 tot 6 van onderhavige norm, zal de bedrijfsrevisor, in de mate dat de toepassing van andere ISAE- of van ISRS-standaarden dan deze bedoeld door deze norm in de Belgische context niet het voorwerp van een Belgische norm uitmaakt, zijn beste vakkundig oordeel toepassen om deze aanpassing zeker te stellen.

Wijzigingsbepalingen

- §9. Vanaf de datum van inwerkingtreding, wijzigt onderhavige norm §1 van de norm van 28 februari 2014 inzake de toepassing van ISQC 1 in België als volgt:

“(…) Zij dienen derhalve een kwaliteitsbeheersingssysteem vast te stellen voor controle- en beoordelingsopdrachten betreffende financiële overzichten, en voor de overige assurance-opdrachten en aanverwante diensten. (…)”

Datum van inwerkingtreding

- §10. Onderhavige norm treedt in werking voor de verslagen uitgebracht naar aanleiding van assurance-opdrachten en aanverwante diensten vanaf de 60ste dag die volgt op de publicatie van het bericht van de minister van Economie in het Belgisch Staatsblad.

Bijlage 1: Niet-exhaustieve lijsten van voorbeelden van assurance-opdrachten in de zin van de paragrafen 1 tot 4 van onderhavige norm

Lijst van assurance-opdrachten anders dan de controle of de beoordeling van historische financiële informatie, die door of krachtens de wet uitsluitend voorbehouden zijn aan de bedrijfsrevisor (ISAE 3000)

- artikel 9 §5 van het besluit van de Vlaamse regering van 7 september 2012 betreffende controle en single audit (wettelijke basis : artikel 67 van het rekendecreet van 8 juli 2011 houdende regeling van de begroting, de boekhouding, de toekenning van subsidies en de controle op de aanwending ervan, en de controle door het Rekenhof) – Zie Advies 2017/07 van het IBR : afspraken over single audit: audit rekeningen 2017 Vlaamse overheid
- artikel 4.1, 1ste lid van het Koninklijk besluit van 30 december 1976 tot uitvoering van sommige bepalingen van artikel 59quater van de arbeidsongevallenwet van 10 april 1971
- artikel 16 de wet van 13 november 2011 betreffende de vergoeding van de lichamelijke en morele schade ingevolge een technologisch ongeval
- artikel 106, 1, 1ste lid, 2 c), van de wet van 3 augustus 2012 betreffende de instellingen voor collectieve belegging die voldoen aan de voorwaarden van Richtlijn 2009/65/EG en de instellingen voor belegging in schuldvorderingen
- artikel 357, §1, 1er alinéa, 3 c) van de wet van 19 april 2014 betreffende de alternatieve instellingen voor collectieve belegging en hun beheerders

Lijst van assurance-opdrachten betreffende het onderzoek van toekomstgerichte financiële informatie, die door of krachtens de wet uitsluitend voorbehouden zijn aan de bedrijfsrevisor (ISAE 3400)

- Artikel 5:143 en 6:3, §1 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen (liquiditeitstest voor wat de prospectieve boekhoudkundige en financiële gegevens betreft)
- Punt 13.2 van bijlage I van de verordening (EG) nr. 809/2004 van de Commissie van 29 april 2004 tot uitvoering van Richtlijn 2003/71/EG van het Europees Parlement en de Raad wat de in het prospectus te verstrekken informatie, de vormgeving van het prospectus, de opneming van informatie door middel van verwijzing, de publicatie van het prospectus en de verspreiding van advertenties betreft
- Artikel 24 van het koninklijk besluit van 13 juli 2014 met betrekking tot gereguleerde vastgoedvennootschappen

Bijlage 2: Niet-exhaustieve lijsten van voorbeelden van aanverwante diensten in de zin van paragraaf 5 van onderhavige norm

Lijst van opdrachten tot het verrichten van overeengekomen specifieke werkzaamheden met betrekking tot financiële informatie, die door of krachtens de wet uitsluitend voorbehouden zijn aan de bedrijfsrevisor (ISRS 4400)

- Artikel 22*bis* van de wet van 2 augustus 2002 over het toezicht op de naleving van de EMIR-Verordening door de niet-financiële tegenpartijen – zie Mededeling 2018/12 van het IBR
- Art. 4, 4° et 5, 2de lid van het koninklijk besluit van 29 maart 2019 tot vaststelling van de toekenningsvoorwaarden en uitvoeringsmodaliteiten van een financiële steunregeling op basis van de heffingen op het zakencijfer van de farmaceutische specialiteiten, ingesteld door artikel 191*quinquies* van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994
- Artikel 5 van het koninklijk besluit van 18 september 2008 tot vaststelling van de toekenningsvoorwaarden en uitvoeringsmodaliteiten van de maatregelen tot verminderingen van de heffingen op het zakencijfer van farmaceutische specialiteiten, ingesteld door artikelen 191*bis*, 191*ter* en 191*quater* van de wet geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994 – zie Mededeling 12/2019 – Zie voorbeeldverslagen ISRS 4400: Pharma Tax in bijlage aan de Mededeling 2009/24 van het IBR betreffende de Farmaceutische sector
- Artikel 34 van de wet van 6 augustus 1990 betreffende de ziekenfondsen en de landsbonden van ziekenfondsen.
- Artikelen 27 en 36 van de beslissingen van de CWaPE van 11 februari 2016 betreffende de voorlopige tariefmethodologie met betrekking tot aardgas en elektriciteit 2017 (geconsolideerde versie) (op basis van artikel 43, §2 van het decreet van 12 april 2001 betreffende de organisatie van de regionale elektriciteitsmarkt (Waals Gewest) – zie Omzendbrief 2015/05 van het IBR
- Europese subsidies – werkzaamheden inzake de uitgaven : [Audits en certificering van het Horizon 2020-programma](#), bevoegdheid voor toezicht op subsidies door de Europese Commissie op basis van de verordening (EU) nr. 1290/2013 van 11 december 2013 tot vaststelling van de regels voor de deelname aan acties en de verspreiding van resultaten in het kader van Horizon 2020 (2014-2020) en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1906/2006. – zie voorbeeldverslagen ISRS 4400: Subsidie-aanvragen bij de Europese Commissie in bijlage van de Mededeling 2012/09 van het IBR

- Europese subsidies – werkzaamheden inzake de uitgaven – zie Mededeling 2016/03: Uitoefening van de opdracht in de hoedanigheid van commissaris of bedrijfsrevisor in erkende ngo's voor ontwikkelingsamenwerking en specifieke controleopdrachten in die organisaties

Lijst van samenstellingsopdrachten, die door of krachtens de wet uitsluitend voorbehouden zijn aan de bedrijfsrevisor (ISRS 4410)

Openbare raadpleging